

Το lexikolefkadas.gr είναι μια μεγάλη εθελοντική προσπάθεια με στόχο την ψηφιοποίηση και την διάδοση του Λευκαδίτικου ιδιώματος, έτσι όπως καταγράφηκε από μελετητές του νησιού μας σε έντυπη μορφή.

Περιλαμβάνει ολόκληρα εφτά έντυπα γλωσσάρια και πληροφορίες από δυο επιπλέον.

Αυτά είναι:

Το **Λεξικό του Λευκαδίτικου Γλωσσικού Ιδιώματος** του Παντατζή Κοντομίχη. Μεγάλος λαογράφος και μελετητής της Λευκάδας, μας έδωσε ένα λεξικό 4530 λημμάτων. Στο λεξικό του Κοντομίχη δεν αναφέρεται η ετυμολογία των λέξεων αλλά δίνονται πληθώρα λαογραφικών στοιχείων και γίνεται συχνή αναφορά σε αρχαιακές πηγές ενώ ο Κοντομίχης χρησιμοποιεί αρκετά παραδείγματα φράσεων.

Τα **Λευκαδίτικα** του Χριστόφορου Λάζαρη με 5270 λήμματα. Χρησιμοποιήσαμε την έκδοση του 1970 και την προσθήκη του συγγραφέα στην έκδοση αυτή, που βρίσκεται στην Επετηρίδα, Τόμο Ε (1978-1980) της Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών (Αθήνα 1982). Ο Λάζαρης ετυμολογεί τα λήμματα του, αν και ο Δημήτρης Κατωπόδης στα Καρσάνικα του, που περιγράφουμε παρακάτω, αμφισβητεί σε αρκετές περιπτώσεις την ετυμολογία αυτή.

Το **Λεξικό ἰ διωματικῶν οἱ κοδομικῶν ὄρων τῆς Λευκάδας** της κας Χαράς Παπαδάτου με 425 λήμματα που αφορά στην καταγραφή οικοδομικών ὄρων που χρησιμοποιούνται στη Λευκάδα και η ερμηνεία τους αφορά συνήθως στην περιγραφή της εργασίας ή των εργαλείων.

Ο **Σύλλαβος** του Ι. Σταματέλου που περιλαμβάνεται μέσα στο Λεξικό του Κοντομίχη σαν παράρτημα και το οποίο πριν λίγες ημέρες πήραμε στα χέρια μας στην πολυτονική του μορφή και δεν έχει περαστεί στη σελίδα και περιλαμβάνει 160 λήμματα. Ο Σταματέλος χωρίζει τους ιδιωματισμούς του σε δυο κατηγορίες σε αρχαϊκούς και ιδιορρυθμούς. Λέει συγκεκριμένα στην εισαγωγή του: "Ὁ ἐπικρατέστερος χαρακτήρ τῆς Λευκαδικῆς διαλέκτου εἶνε ὁ Αἰολοδωρικὸς, ἐπειδὴ οἱ Λευκάδιοι ἄποικοι τῶν Κορινθίων, ἔλκουσι τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τοῦ Δωρικοῦ φύλου. Οἱ ιδιωματισμοὶ αὐτῆς δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν εἰς ἀρχαϊκοὺς καὶ εἰς ιδιορρυθμοὺς. Καὶ ἀρχαϊκοὺς μὲν καλοῦμεν, οὓς οἱ Λευκάδιοι παρέλαβαν ἀρχῆθεν, καὶ δι' αὐτῶν διέπλασαν τὸ γλωσσικὸν αὐτῶν φύραμα, ιδιορρυθμοὺς δέ, οὓς αὐτοὶ ἐφ' ἑαυτῶν ἐδημιούργησαν, ἐπειγόμενοι κατὰ μικρὸν ὑπὸ ἐγχωρίων περιστάσεων".

Το **Γλωσσάριον** του Γ.Χ. Μαραγκού, συγκεκριμένα έχει τον τίτλο: ΜΙΚΡΑ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΗΣ ΛΕΥΚΑΔΙΑΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ ὑπὸ τοῦ Γ.Χ. Μαραγκοῦ, δημοδιδασκάλου. Προερχομένη ἐκ τῆς ἐν Λευκάδι κώμης Κωμηλιό που επίσης περιλαμβάνεται μέσα στο Λεξικό του Κοντομίχη σαν δεύτερο παράρτημα και περιλαμβάνει περίπου 160 λήμματα.

Το **Γλωσσάρι της Λευκάδας** του Ηλία Γαζή, έκδοση της Δημόσιας Βιβλιοθήκης Λευκάδας που επίσης παραλάβαμε πρόσφατα στην πολυτονική του μορφή και δεν έχουμε εικόνα του πόσα λήμματα περιλαμβάνει. Δεν περιέχει ετυμολογία των λέξεων, απλά δίνει επεξήγηση τους.

Τα **Καρσάνικα Γλωσσικά Ιδιώματα** του Δημήτρη Κατωπόδη που δημοσιεύονταν στα τεύχη της εφημερίδας Καρσάνικα και περιλαμβάνουν 673 λήμματα. Ο Κατωπόδης αναζητά την ετυμολογία των λέξεων σε μεγάλα έγκυρα ελληνικά λεξικά και σε πολλές περιπτώσεις διαφωνεί με την προέλευση των λέξεων που δίνει ο Λάζαρης. Το βασικό φυσικά χαρακτηριστικό του έργου του είναι ότι τα λήμματα που παρουσιάζει αφορούν κυρίως το χωριό της Καρυάς και του τοπικούς ιδιωτισμούς του, που συχνά τους περιγράφει μέσα από αναμνήσεις από τα παιδικά του χρόνια.

Από κει και πέρα βασικό υλικό περιλαμβάνουν επίσης τα Μεγανησιώτικα του Κώστα Πάλμου και τα Άπαντα του Βαλαωρίτη που στις σημειώσεις του δίνει πολύτιμα στοιχεία για πολλούς ιδιωτισμούς και αυτές οι σημειώσεις αποτελούν και πηγή για το λεξικό του Κοντομίχη.

Συνολικά μέχρι αυτή τη στιγμή στο lexikolefkadas.gr μπορείτε να βρείτε 6946 λήμματα και πιθανόν στην τελική του μορφή, αν μπορούμε ποτέ να μιλήσουμε για ολοκλήρωσή του θα πλησιάσει πιθανών τα 7.500 λήμματα.

Κάποια σύντομα στατιστικά στοιχεία μπορούμε να δώσουμε εδώ: Το γράμμα με τα περισσότερα λήμματα είναι το Κ, με 1028 λήμματα, μέχρι αυτή τη στιγμή και ακολουθούν το Μ και Σ με 822 και το Α με 793. Από την άλλη, το γράμμα με τα λιγότερα λήμματα είναι φυσικά το Ω με 5 λήμματα, και ακολουθούν το Υ με 10 και το Η με 11 λήμματα.

Η μεταφορά των λημμάτων ξεκίνησε τον Δεκέμβριο του 2015 και ενδέχεται να ολοκληρωθεί με το παραπάνω υλικό κι αν δεν προκύψει κάτι άλλο στα τέλη του 2017.

Θα πρέπει να τονίσουμε ότι πολλά από τα λήμματα τα συναντάμε σε ένα, δυο ή παραπάνω λεξικά ή γλωσσάρια ενώ σε πολλά από αυτά υπάρχουν λινκς που σας μεταφέρουν σε συγγενικές όσον αφορά τη σημασία λέξεις κάτι το οποίο φυσικά στην έντυπη μορφή δεν υφίσταται. Θα πρέπει επίσης να αναφερθεί ότι η μεταφορά των λημμάτων σε ψηφιακή μορφή μας δυσκόλεψε ιδιαίτερα, πέρα από τον όγκο και για έναν άλλο λόγο: Σε κάποια από τα λεξικά και τα γλωσσάρια παρατηρήθηκαν ορθογραφικά και συντακτικά λάθη, που μας προβλημάτισαν. Ενώ κάποια από τα λήμματα ήταν γραμμένα με διαφορετική ορθογραφία σε κάθε μελετητή, γεγονός το οποίο δεν είχαμε δικαίωμα να αλλάξουμε, και έτσι διατηρήσαμε την αρχική ορθογραφία τους.

Επίσης θα πρέπει να ευχαριστήσουμε δημόσια όλους τους αναγνώστες της σελίδας για την στήριξή τους και για τα πολύτιμα σχόλια και παρατηρήσεις τους που με την ολοκλήρωσή της μεταφοράς των έντυπων λεξικών, όσα από αυτά δίνουν επιπλέον πληροφορίες θα μεταφερθούν στα αντίστοιχα λήμματα.

Να τονίσουμε ότι η όλη προσπάθεια είναι καθαρά εθελοντική και τα όποια έξοδα αφορούν στην κατασκευή και ανανέωση της σελίδας καθώς και το κόστος της μεταφοράς των εντύπων σε πολυτονική γραμματοσειρά βάρυναν το βασικό διαχειριστή της σελίδας Νίκο Καββαδά.

Σας ευχαριστούμε πολύ!

